

מזיכרונותיה של עליזה ברק-רסלר: הסתרותה של משפחתה בהונגריה

לאחר שניצלנו, התרחש עוד מקרה מזעזע וגורלי. שכבנו כהרגלנו בתוך הבור, כשלפתע נשמע רחש מכיוון הפתח. ידענו, שזה איננו וינסנט או פאבל, שתמיד השמיעו שריקה מוסכמת. נדרכנו והקשבנו. נשמעו דיבורים עמומים ופלצות אחזה בנו. הבחנו, שהשפה הנשמעת היא גרמנית. אבא סימן לנו בלחישה להיצמד אל הקיר ולא לזוז ממנו, כדי שהשטח המרכזי של הרצפה יישאר ריק (למקרה שמישהו יציץ למטה). הוא הניח על פיה של הקטנה את כף ידו כדי למנוע ממנה לצעוק או לבכות. נצמדתי אל הקיר, סמוך אלי נעמד אחיו של רוני וכשאחז בידי, הרגשתי את ידו הלחה מזיעה ואת רעידתו המבוהלת. גם לבי הלם בפראות, הקיבה התרוממה והרגשתי בחילה.

האנשים שמעלינו החלו לפנות את הקש והקרשים ומבעד לפתח שנגלה, החל חודר אור קלוש. לפתע, ללא אזהרה, נורתה ירייה מהדהדת. בחללו של הבור ניצת הבזק אור וכדור חדר לקרקע החולית שבמרכז המרתף. הגרמנים שעמדו למעלה, פתחו בצעקה, Raus, Raus! (החוצה, החוצה). לא הגבנו, הפכנו לפסלים אילמים, דוממים. ושוב נשמעה ירייה ואחריה עוד אחת, ושוב אחת. הכדורים שרקו באוזנינו וחלפו קרוב לרגלינו. היינו שרויים בפאניקה פנימית, בשיתוק מוחלט, תדהמה ובהלה אימתנית. זה כנראה מנע מאיתנו לצאת אל הלוכדים, למסור את עצמנו בידיהם ולגמור עם הסיוט המצמרר.

עוד שמענו דיבורים עמומים ואחרי שעה קלה נורה צרור נוסף, שממש שפשף את נעלו של אבא. הוא ודאי נבהל מאוד, אולם לא הגיב. עדיין החרשנו ולא הראינו סימן חיים, היינו בהלם. איני זוכרת כמה זמן נמשך הסיוט, אך בסוף השתרר שקט מעיק. שמענו שהקולות הולכים ומתרחקים, עד שהיתה דומיה מוחלטת. התחלנו רועדים ובוכים בשקט ושואלים את עצמנו, מה עלינו לעשות. האם לעבור לבור אחר?

עוד באותו יום לפנות ערב הגיע וינסנט נסער וסיפר לנו, שכנראה היתה הלשנה בכפר, כי הגיעו גרמנים וישר יצאו לשטח הבורות לאסוף את המתחבאים. עלה בידם למצוא קבוצת יהודים שאותם לקחו עימם. יש חשש שיחזרו שוב והפעם עלולים אולי להשליך רימונים לתוך הבורות, שמתוכם עולים אדים, ריחות אדם או סימני חיים אחרים. סיפרנו ל- וינסנט על האירוע הטראומטי שעברנו ותהינו, מדוע הגרמנים לא זחלו וירדו למטה אם חשדו שישנם אנשים בבור. הוא שיער שאולי פחדו, כי נרמז להם שפרטיזנים המצויידים בנשק, נמצאים במרתפים האלה והם עלולים להסתכן ברדתם מטה. טיכסנו עצה על אפשרויות שונות של מילוט, עד שהוחלט שכדאי לנו לעזוב את המקום לכמה ימים עד יעבור זעם. אבא נזכר באיש הידידותי בכפר "Cabai Capor", שהלין אותנו למשך יותר משבוע. נלך אליו שוב

ונבקש את עזרתו. הבנים נראו מדוכאים מאוד מהאפשרות שניפרד, אך לנו היה ברור שלא נעזוב אותם, אלא נצרפם אלינו. השהות המשותפת הפכה אותנו למשפחה אחת. הודענו לוינסנט, שכבר הלילה נצא לדרך ובאם הכל יעבור בשלום בעזרת האל, נשוב לכאן כעבור זמן.

מקור: עליזה ברק רסלר, זעקי ילדה, יד ושם, ירושלים, תש"ס.